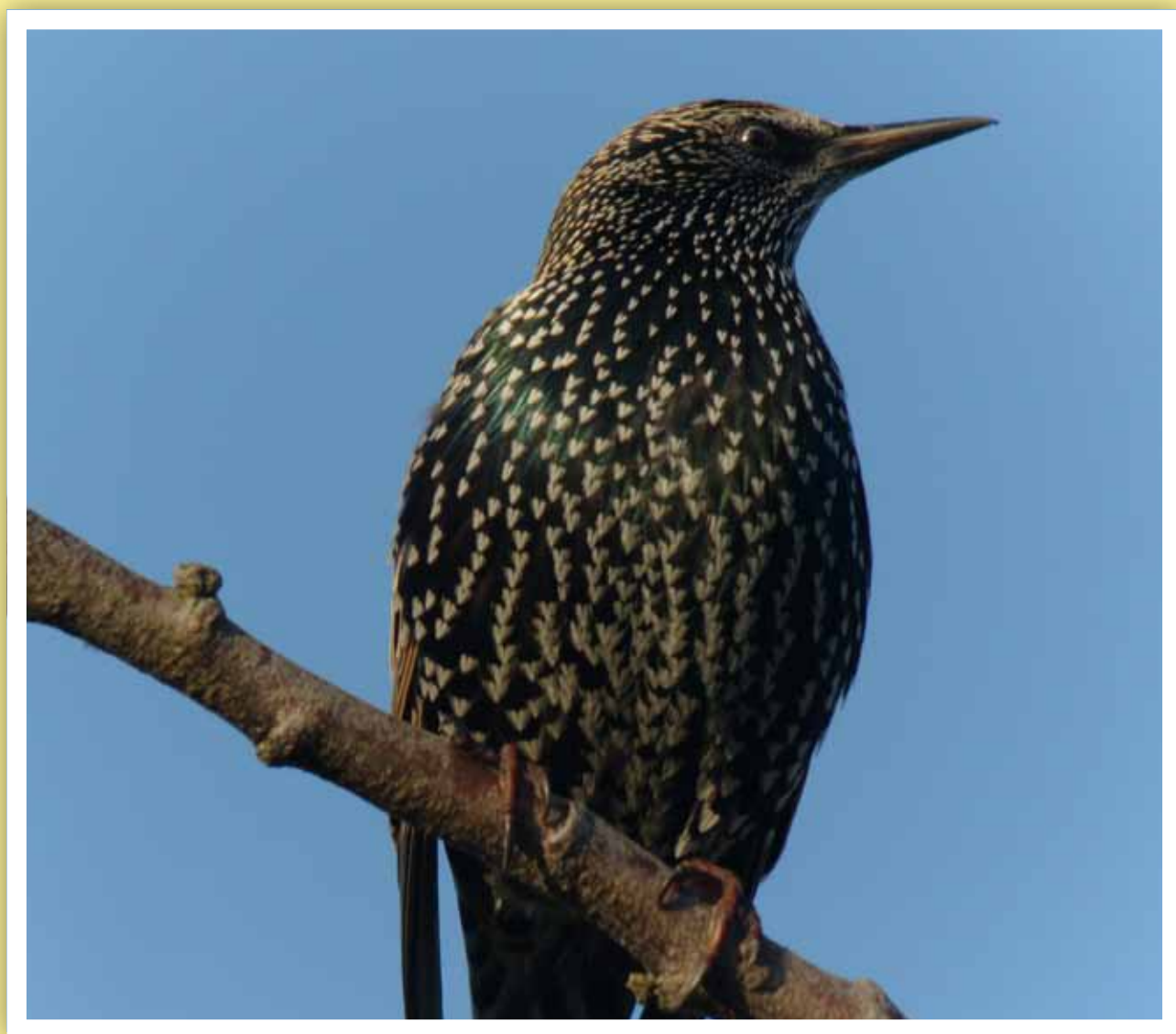

Werkgroep Natuur- en Landschapsbeheer Boxtel

JAARVERSLAG

2011/2012

Inhoud

Voorwoord van de voorzitter	3
Toelichting van de penningmeester	4
Werkgroep Dommelbeheer	5
Beheergroep Sparrenrijk	6
Bomenadviescommissie	10
Florawerkgroep	12
Knotploegen	14
Paddenstoelenwerkgroep	20
Poelenwerkgroep	22
Vogelwerkgroep	24
Vlechtheggen werkgroep	32
Werkgroep Ruimtelijke Ordening	35
Publiciteitsgroep	39
Bestuurssamenstelling van de WNLB	43

Voorwoord van de voorzitter

a.i. Godelise van Kessel

Beste natuurvrienden,

Voor u ligt het jaarverslag van het afgelopen seizoen 2011-2012. Wederom is het een lijkig boekwerkje geworden waarin veel te lezen valt over de activiteiten van onze werkgroepen.

Voor het bestuur is het een roerig seizoen gebleken. Eind 2011 hebben de toenmalige voorzitter en secretaris hun functie neergelegd. Gerda Hellings om persoonlijke redenen en Marco Meihuizen gaf voorrang aan zijn gezin en zijn maatschappelijke carrière. Op een passende wijze hebben de ‘achterblijvers’ beide hartelijk bedankt voor hun inzet voor WNLB. Helaas is het deze achterblijvers niet gelukt om vervanging te vinden en is er een tijdelijke oplossing gevonden. Vanaf 1 januari 2012 is het secretariaat ad interim overgenomen door Marie Jose Meertens die haar echtgenoot Huub bereid heeft gevonden als medewerker te functioneren, en het voorzitterschap is ad interim overgenomen door ondergetekende. Vanaf maart is Lex Meijdam aangeschoven als bestuurslid.

Er wordt nog gewerkt aan een definitieve oplossing voor de invulling van de vacante posities.

Het bestuur vergadert maandelijks. Twee keer is een coördinatoren overleg georganiseerd in De Walnoot. Tijdens deze vergaderingen ontstaat een ‘kruisbestuiving’ van bestuur naar coördinatoren maar ook tussen de coördinatoren onderling. Deze bijeenkomsten worden door beide partijen als zeer waardevol ervaren en geven inspiratie en energie om zaken op te pakken.

Samen met Natuurwerkgroep Liempde is er op regelmatige basis overleg met de Gemeente. Er is een economische crisis aan de gang, en de laatste regering heeft niet echt een groen hart. Maar in die situatie is de Gemeente er veel aan gelegen de ingeslagen wegen met betrekking tot bijvoorbeeld de aanleg van de ecologische verbindingszones en de uitvoering van de plannen rondom Dommel door Boxtel, tot een goed einde te brengen. Biodiversiteit staat hoog in het vaandel bij de Gemeente. We hebben dat tijdens de opening van de wandeling Stapelen te Veld op 23 september j.l. weer vernomen van wethouder Peter van de Wiel. De contacten met zowel de Gemeente als met het Waterschap De Dommel zijn constructief en positief. Gelukkig hebben de bestuurs-perikelen niet geleid tot verlies van leden. Ten opzichte van september heeft WNLB er weer vijf leden bij gekregen.

Er is ook sprake van uitbreiding van het aantal werkgroepen. Sinds dit seizoen is de Heggenleggersgroep van Frank de Bont actief in het Boxtelse landschap. Wat zal Boxtel mooi worden met de nieuwe loop van de Dommel en de gelegde heggen op de kant ervan!

Ik ben trots op WNLB en de mensen die al het mooie werk uitvoeren. Lees het jaarverslag en u zult begrijpen waarom.

Veel leesplezier gewenst!

Toelichting van de penningmeester

Erik Kerpel

De WNLB heeft een financieel gezond jaar achter de rug.

We hebben dit jaar enkele belangrijke aankopen gedaan. De Vogelwerkgroep heeft een moderne telescoop van hoge kwaliteit aangeschaft en de Publiciteitsgroep heeft een nieuwe laptop aangeschaft, voor het gebruik bij lezingen en presentaties. Dit is de reden dat dit jaar onze uitgaven groter zijn dan de inkomsten, zoals u op de jaarrekening kunt zien.

De WNLB begroot ieder jaar een bedrag van €15,- per werkgroep lid voor een excursie. De Sparrenrijk werkgroep en de Vogelwerkgroep hebben dit jaar een excursie gemaakt. Graag wil ik de leden van de andere werkgroepen uitnodigen, om deze mogelijkheid ook te gebruiken.

Op de balans ziet u dat onze kaspositie goed is, we hebben een reserve. Dit laat toe, dat we de contributie ook dit jaar niet verhogen. Deze blijft net als voorgaande jaren € 12,00.

Ik wens u een prettig komend seizoen toe.

Werkgroep Dommelbeheer

Theo van der Heijden

Door de werkgroep wordt in het Dommelgebied tussen de Bosscheweg en de A2 (zuidzijde) het toezicht en het beheer uitgevoerd. In dit gebied grazen Schotse Hooglanders. Deze extensieve begrazing houdt in dat de dieren het gehele jaar in het gebied kunnen verblijven en 's winters niet worden bijgevoerd.

De leden van de werkgroep voeren om de beurt wekelijks het toezicht uit. Dat houdt in het in het oog houden van de aanwezigheid en gezondheid van de dieren. Daarnaast het controleren van de omheining en de spanning, de aanwezigheid van zwerfvuil in of rondom het gebied en het toezien dat er geen schade of vernielingen zijn.

In 2012 lopen in het gebied twee koeien en een kalf. Het kalf is dit voorjaar geboren. Van belang in dit lopende jaar is dat de nieuwe brug over de Bosscheweg is gerealiseerd met een onderdoorgang voor vee. Het is nu mogelijk om een trek te realiseren vanaf het oostelijke deel (de waterloop van de kanovereniging de Pagaai) via drie onderdoorgangen tot voorbij de Achterberghstraat. Het aantal dieren kan dan flink uitgebreid worden.

De Gemeente is bezig met een nieuwe visie op de begrazing van dit deel van het Dommeldal. Het contract tussen Gemeente en WNLB (Werkgroep Dommelbeheer) is inmiddels verlopen. Aan de Gemeente is bekend gemaakt dat er alleen sprake kan zijn van een nieuwe samenwerkingsovereenkomst als de begrazing door koeien (Schotse Hooglanders) wordt voortgezet.

Wordt (hopelijk) vervolgd.

Beheergroep Sparrenrijk

José Poort

De Sparrenrijkgroep heeft weer hard gewerkt in het Sparrenrijk bos, ook al was de coördinator door een heupoperatie vanaf januari niet beschikbaar. Niet getreurd, het werk gaat gewoon door! En als het dan regent of sneeuwt... dan gaan we gewoon op ziekenbezoek, zo werkt dat!

Algemeen

Er is 20 keer gewerkt, twee keer is uitgevallen i.v.m. regen (19 januari) en sneeuw en kou (2 en 9 februari). Door langdurige ziekte en vakanties was niet iedereen steeds aanwezig (gemiddeld 13,55, de totale Sparrenrijkgroep bestaat uit 18 personen).

Het voorbereidende werk bestond het hele jaar door, uit het plannen en uitvoeren van werkzaamheden in het bos voor de hele groep. Meestal in kleine groepjes op diverse plekken.

Er is veel handwerk gedaan en verder veel verwijdering van exoten zoals Tsuga, Douglas en Rhododendron. In verband met de zomerstorm van 2011 en de daaropvolgende storm van 7 december moest er nog van alles gedaan worden aan het gevaar van vallend hout. Bomen en plekken moesten in kaart gebracht en gemerkt worden, zodat iedereen wist waar wat moest gebeuren.

Al het gereedschap en materiaal moest daarvoor ook op de juiste tijd klaargemaakt, gekocht, geslepen, bij elkaar gesjouwd en vervoerd worden. Zoals b.v. waadpakken, voor het poel-onderhoud in het voorste weitje.

Dat gold ook voor verf, kwasten, afplakband, palen, grondboor en slegge en krui-

wagen voor het 'nalopen' van de wandelroute in herfst en lente en voor de soms prachtig verweerde paaltjes van het fietspad langs de Vekemans van Lieshoutlaan.

En ook voor benzine en olie voor het grote werk, extra slijpwerk van de handbijltjes bij het begin en halverwege het jaar, zorgen voor laarzen, handschoenen, body's en jassen voor de nieuwe mensen, enz.. En natuurlijk vraagt het contact met alle vrijwilligers via mails, telefoontjes, ziekenbezoek en organisatie van het uitstapje de nodige tijd. We hebben het allemaal graag over voor de voldoening en het plezier dat het samen werken in Sparrenrijk ons geeft!

Rondleiding en Kerstviering

Op zaterdag 11 december is een flinke afvaardiging van de Natuurwerkgroep Liempde rondgeleid langs de werkzaamheden die wij in Sparrenrijk uitvoeren. Op 15 december was er een vroege kerstviering in de Kinderboerderij, met een gezellig samenzijn en een vertrouwd kerstpakketje vanuit de Gemeente, waarmee (on)regelmatig contact is.

Kasteel Heeswijk

Het uitstapje op 12 april ging dit jaar naar Kasteel Heeswijk. We maakten een prachtige rondwandeling in de kasteel-omgeving, zo totaal anders dan bij ons park Stapelen. Daarna bezochten we de gerestaureerde Kilsdonkse watermolen in Dinther, waar o.a. olie wordt geperst / geslagen uit walnoten. Een indrukwekkend bedrijf, groots aan inwendige techniek. Het uitje werd onderbroken in het bijbehorende restaurantje, met heerlijk vers brood van molen-gemalen meel.

Houthakkerskoor

Soms moesten we ook wel eens 'stiekem' doen. Al eind juli 2011 werd er gewerkt aan formulieren voor de aanvraag van een lintje voor Helmuth Verlangen. Dit mondde uiteindelijk uit in een Houthakkerskoor, dat hem na de officiële plechtigheid in het Gemeentehuis informeel toezong onder overhandiging van een echt Sparrenrijk-aandenken!

Maria bedankt!

Maria v.d. Wiel heeft aangegeven te stoppen omdat de voetoperatie niet veel verbetering heeft gebracht. Zij verzorgde jarenlang de koffie en laadde nu en dan haar kleine auto vol gereedschap als er geen andere rijders beschikbaar waren. Maria: bedankt voor je trouwe werk! Hans Janssen stond jarenlang op de wachtlijst en gaat haar plaatsje in de groep innemen, terwijl Maria andere 'looptechnisch rustiger WNLB-werk' op zich gaat nemen.

Wereldboom

Inmiddels zijn er, naar aanleiding van het idee tijdens een lezing over monumentale bomen in het verleden, contacten geweest om de eik van het Sparrenrijk tot Wereldboom te maken. Met zijn omtrek van 4.42m (in 2011) is het de dikste boom

van heel Boxtel. Helaas zijn er door de storm enkele dikke takken uitgebroken, en is er beschadiging van de boomwortels door fietsen en machinaal maaierwerk. Een idee vanuit Eindhoven (bij het 'Wasven') om de stam te beschermen kan wellicht door onze eigen mensen worden gemaakt.

Vandalisme

In verband met voortdurend vandalisme en gebrek aan onderhoud is er als experiment een nieuw publicatiebord in de maak voor de kant van de Molenwijkseweg.

Tot slot

Een groepje mensen is, in het kader van de biodiversiteit, bezig om libelles en vlinders te inventariseren bij de poel en het weilje van het Sparrenrijk bos. De herkenning in de vlucht valt niet mee... Als ze tenminste willen vliegen op momenten die wij afspreken te gaan kijken, rekening houdend met zon, bewolking en wind!

Bomenadviescommissie

José Poort

Bomen en Boxtel, ze horen bij elkaar. Boxtel staat er vol mee. Dan mis je eentje meer of minder toch niet, zou je zeggen. Toch is het goed nu en dan eens even goed naar plannen te kijken voor ze werkelijkheid worden, want weg is toch echt weg. Zeker bij beeldbepalende bomen. Een gat in je blik op een plek waar je gewend was heel anders tegen aan te kijken. Afwachten wat ervoor in de plaats komt is dan vaak het enige dat je nog kunt doen.

Het hoeft niet altijd verkeerd af te lopen. Kijk maar eens naar het Jacob Roeland. De monumentale acacia's mochten gelukkig blijven staan. Het groepje bomen en struiken bij de gymzaal en het witte huis moest het veld ruimen, maar.... de nieuwe aanleg is wel groots, met grote bomen! Dat is een compliment waard.

Het boomgaardje met vijver bij het gemeentehuis was ook zo'n plek, die we echt niet kwijt wilden. Gelukkig is dat ook gered van de parkeerplannen, die leiden tot meer versterking. (zie ook elders bij de Knotploegen).

Hoe de situatie bij de Pastorietaan wordt is weer afwachten. In ieder geval wordt er nu ook gewerkt aan extra parkeerplaatsen langs de Brederodeweg bij de stoplichten.

Bij het bruggetje van de Raaphof hebben we in het verleden herhaaldelijk de situatie bekeken i.v.m. de uitbreidingsplannen van St. Lucas en de Dommel, en een 'stepping stone' voor de ecologische verbindingszone. Veel groen is voor al deze plannen verdwenen, misschien zien we straks over het water de blauwe flits van de IJsvogel vanaf een overhangende tak tussen bloemrijke water- en moerasplanten?

Soms kan het noodlot toeslaan, zoals tijdens een storm, of door een te zware uitgroei van takken. In de Clarissenstraat was er materiële schade omdat eind april/begin mei een boomdikke ingerotte tak afbrak.

Een goed bericht: De Bomenstichting die vorig jaar haar werkzaamheden moest beëindigen gaat verder met vrijwilligers door het hele land. Dus de deskundigheid en ondersteuning over monumentale bomen gaat niet helemaal verloren.

Vanuit de Gemeente is de Groenstructuurvisie 2012 en het Groenbeleidsplan 2012-2017 uitgebracht. Ze staan vol mooie woorden (groenaccenten zijn de parels van Boxtel), tekeningen, foto's en aanbevelingen. En er is een trend naar bewoners-participatie en betere communicatie. Uitwerking in beheerplannen en uitvoering is een volgende stap. Implementatie met een mooi woord.

We zullen de rapporten bestuderen en de vinger aan de pols houden. In hoeverre rijmt b.v. de omgevingsvergunning voor het kappen van weer enkele bomen in het Molenwijkpark en het parkeren van de sportclubs met de gemaakte opmerkingen in de rapporten?! Heel goed dat we vanuit de RO commissie steeds ingeschakeld worden als er wellicht weer iets staat te gebeuren.

De Flora werkgroep heeft in 2012 aan onderstaande projecten gewerkt.

Nulmeting nat gebied bij vijver Vorsepoel in Boxtel

Afgelopen jaar heeft de Gemeente Boxtel een heel nieuw nat gebied ontwikkeld tegenover de visvijver bij de Vorsepoel. Zowel de Gemeente, als het Waterschap zijn benieuwd of hier een interessante flora gaat ontstaan. Alle reden om eens een kijkje te nemen en dit over een paar jaar te herhalen. Van een oorspronkelijk saai productie-weiland is nu een interessant landschap gemaakt met een behoorlijke poel en natte graslanden eraan grenzend, doorsneden door een knuppelbruggetje zodat je alle planten prima kunt zien.

Ik moet zeggen dat we verrast waren dat er het eerste jaar al direct ruim 110 soorten gevonden werden op een stukje van een paar hectare met hier en daar al interessante soorten. We vonden o.a. Rode en Blauwe waterereprijs, Veenwortel, Valeriaan, Knoopkruid en iets wat verdacht veel leek op een Ratelaar maar er net iets anders uitzag. Daar gaan we nog een keer voor terug. Het zou ook een tuinplant kunnen zijn die met wat aarde is achtergelaten. Maar zeker de moeite waard om te kijken hoe zich dat gebiedje verder ontwikkelt de komende jaren.

Nulmeting van pas in beheer genomen graslanden in Kampina

Dit jaar had Natuurmonumenten ons gevraagd een aantal voormalige productie-graslanden in de Kampina te inventariseren met speciaal ontworpen inventarisatie formulieren. Ook dit was als een nulmeting bedoeld om te kijken of het in beheer nemen door Natuurmonumenten op den duur echt leidt tot grotere soortenrijkdom. Op dit onderzoek rustte echter een vloek dit jaar. De eerste excursie viel letterlijk in het water omdat het zo hard regende dat inventariseren echt geen zin had. Bij de tweede hebben we weliswaar een veldje (van de zeven) gedaan en vervolgens ging het weer regenen en was het zo koud dat we maar gestopt zijn. De wat interessantere soorten bevonden zich allemaal in de rand: Koningsvaren, Dubbelloof en Rankende helmbloem. Volgend jaar opnieuw een kans!

Excursies met Florongroep West-Brabant

Een leuke onderbreking waren de excursies met de Floron planten-werkgroep uit West-Brabant. We hadden daar in april al kennis mee gemaakt toen we op een internationale training in Oisterwijk waren uitgenodigd om iets te vertellen over de Kampina en onze onderzoeks-methodieken en over de WNLB met al zijn subgroepen. Toen ontstond ook het idee om een onderzoeks-methodiek wat verder uit te werken en een excursie over de Kampina te organiseren. Begin juli trokken we dus met zo'n tien mensen uit West-Brabant Banisveld in en hebben we daar met zijn allen een

karterings-methodiek uitgevoerd volgens de Braun-Blanquet methode. Daarbij zet je zo'n 10-20 m² af met elastiek en paaltjes, benoem je alle planten die in dat hok groeien, bepaalt hoeveel exemplaren / bedekking iedere soort inneemt (abundantie), hoeveel planten er per groep voorkomen (sociabiliteit) en of kiemplanten bloeiende planten of vruchtdragende planten zijn (fenologische toestand). Deze methode wordt gebruikt voor wetenschappelijk onderzoek en geeft veel informatie over welke planten welke eisen stellen aan de bodem en lichtsituatie.

De groep vond het erg leuk om eens op deze manier heel gericht naar planten te kijken en te ervaren dat vlakken die op het oog er heel anders uitzagen, toch niet zoveel van elkaar verschilden als je het zo in kaart brengt.

Half augustus hebben we een stevige wandeling over de Kampina gemaakt en hen de leuke plekjes laten zien. Van de Roond, via Vossenbos, Annadreef, Belversven en langs de Huisvennen weer terug: acht km stevig stappen. Maar de oogst was er ook naar: 17 rode lijstsoorten, wat maar weer eens benadrukt hoe bijzonder onze Kampina is!

Leuk gebied bezocht: Banisveld

Tot slot zijn we ook nog drie keer naar Banisveld geweest en dat blijft genieten; een kleine 200 soorten waaronder veel bijzondere planten: Gevlekte orchis, Wespenorchis, Teer guichelheil, Kleine ratelaar, Moerashertshooi, Bruine snavelbies, Schildereprijs, Koningsvaren, Grote muur, Hengel, Vogelpootje, Kruipbrem, Echt duizendguldenkruid, Blauw glidkruid (*rechts*), Kleine zonnedauw, Moeraswolfsklauw, Grote wolfsklauw, Oeverkruid, Bosdroogbloem, Duivelsnaaigaren, Dwergviltkruid (*rechts*), Waterviolier, Grondster. En minstens zeven soorten zegges, waaronder de zeldzame Hoge cyperzegge en Draadzegge (*rechts*).

Het blijft bijzonder dat het simpelweg afschrappen van 20 cm voedselrijke landbouwgrond zo'n eldorado van bijzondere platen tevoorschijn tovert.

Alles bij elkaar dus weer een leuk jaar met mooie waarnemingen. Iedereen is uiteraard weer van harte welkom om eens mee te lopen: het is gezellig en je leert je omgeving op een heel andere manier bekijken! En op onze website vind je vanaf April het hele programma weer.

Blauw glidkruid (foto: kuleuven-kulak.be)

Dwergviltkruid (foto: Koos Roggeveld)

*Draadzegge
(foto: Wikipedia)*

Knotploegen

José Poort en Frans van de Sande, Aad van der Helm, Ad Sleenhoff

Eerst het 'echte knotwerk'

Beide knotgroepen werken intensief samen, een keer per drie weken worden de vrijwilligers opgeroepen om op maandag en/of zaterdag de handen te laten wapperen. Tijdens de voorbereidende vergadering op 27 oktober 2011 zijn vanuit beide ploegen samen 23 mensen aanwezig. Alle vrijwilligers staan in de startblokken! De Maandaggroep van Aad gaat zelfs al op 30 oktober met 19 man aan de slag! De Zaterdaggroep volgt op de Nationale Natuurwerkdag op 5 november.

Vanuit de Gemeente Boxtel is aan de Werkgroep Natuur- en Landschapsbeheer Boxtel en de Natuurwerkgroep Liempde gevraagd om die dag in het gebied langs de Blauwhoefseloop samen te werken aan het natuurgebiedje, dat daar door de gemeente wordt ontwikkeld. Langs het spoor is een groot perceel ingezaaid met eenjarige bijen- en vlinderlokkende planten t.b.v. de biodiversiteit. Jaren geleden zijn er bosstroken geplant en er zijn inmiddels nog enkele poelen gemaakt.

Op papier zijn twee stroken bos aangewezen waarin gekapt moet worden, een stuk Elzenbos aan de kant van de Ramsteeg en een vooruitgeschoven strook Wilgenbos en een ander bos aan de kant van de Oirschotseweg.

Daar zijn veel handen voor nodig!
De groep van 21 WNLB-ers, zeven NWGL-ers, twee gemeente-ambtenaren en een nieuwe vrijwilliger (die vanaf dan ook actief lid wordt) verspreidt zich na het welkomstwoordje over het terrein en gaat fanatiek samen aan de slag. Bij de dunnere bomen met handgereedschap en elders ook met kettingzagen.

Er wordt gezaagd en gesleept. Heerlijk om te zien en te doen! De Gemeente heeft gezorgd voor de

heerlijke cake en koffie tijdens het werken en achteraf voor soep en broodjes in Liempde. Daar wordt in een officieel gedeelte de wandelroute 'Duits Lijntje' officieel gepresenteerd en het vrijwilligerswerk wordt geprezen. Een prima start van het werkseizoen!

In totaal is er dit seizoen door onze beide knotgroepen samen in 17 ochtenden 798 manuren gewerkt. Dat is weer 50 uur meer dan vorig jaar! Wat een werkdrijf! Gemiddeld was 17,3 man aanwezig. In die tijd werden 306 bomen geknot, 211 opgeknipt en een grote houtwal en een bosje onderhouden. Er werd aan 24 verschillende projecten gewerkt voor 18 verschillende eigenaren. Naast particulieren staan ook Staatsbosbeheer, het Waterschap, Brabants Landschap en de Gemeente op ons lijstje van eigenaren. Soms werd er op een ochtend aan meerdere projecten gewerkt. Voor enkele eigenaren werd er door twee groepen op twee verschillende projecten gewerkt. Op twee grote projecten is door beide groepen gewerkt. Een project had inmiddels twee eigenaren gekregen. Dat alles maakte het cijfermatig verwerken van alle gegevens wat ingewikkeld!

Maandaggroep

Door de Maandaggroep is er negen keer gewerkt op 15 projecten met gemiddeld 16,4 mensen. 115 Bomen zijn geknot + 188 opgeknipt + een grote houtwal afgezet.

In 148 vrijwilligersochtenden draaiden ze 369 manuren.

Opvallend is het grote aantal Wilgen dat is 'opgeknipt'. Het gaat dan vaak om Wilgen die een of twee jaar geleden zijn geknot en veel uitgelopen takken hebben op de stam. Dat gaat ten koste van de groei van de kop-takken en het mooie beeld. Een volgende 'knotbeurt' is te vroeg, dus halen we dan alleen de stamuitlopers weg. Dit gaat vrij snel, vandaar het grote aantal adressen waar gewerkt is.

Soms was er een klein project waarmee men (te) vroeg klaar was. Zodat men het dan maar combineerde met een deel van een groter project, waar men enkele keren op moest terugkomen! Het afzetten van de houtwal was weer een extra bijzondere klus, waar veel hout gezaagd en uitgesjouwd moest worden.

Zo heeft deze groep zich drie slagen in de rondte gewerkt. Waar? In natuurgebied de Geelders, de Savendonksestraat, de Achterberghstraat, de Drossaard, op Kalksheuvel, de Gemondsestraat, de Eindhoveneweg, Geelders 2 en 4, langs de Schijndelsedijk, twee maal Selissen, de Ketting, Munsel, Koppenhoefstraat, langs Schijndelsedijk en Korte Heide.

Zaterdaggroep

De Zaterdaggroep werkte acht keer op negen projecten met gemiddeld 18,25 personen. In die tijd zijn er 191 wilgen geknot, 23 opgeknipt en een bosje werd onder handen genomen. In 146 vrijwilligers ochtenden werden 429 manuur gemaakt. (Enkele cijfers zijn door de Natuurwerkdag hoger).

Slechts een ochtend werd er op twee verschillende adressen gewerkt. Het systeem van 'om en om knotten' bleek al eerder niet

zo succesvol in uitgroei. Op de Roond hebben we daarom ongeveer vier wel, vier niet geknot. Dat leverde zichtbaar een mooier resultaat op!

Op enkele andere projecten leverden de zwaardere takken genoeg zaag- en sjouwwerk op voor de hele ploeg. Gelukkig kon het werk dat niet afkwam worden opgenomen in het flexibele werkschema van de Maandagploeg. Dank voor die goede samenwerking.

Bij deze ploeg was de knotsgrote wilg aan de Kapelweg, inmiddels eigendom van Brabants Landschap, gelegen op een eilandje in de Kleine Aa een hele belevenis! Deze boomwilg met stamdikke takken was in overleg door een medewerker van Brabants Landschap tot een knot gezaagd. Al het hout lag rondom en in het water, en moest 'een beetje geordend gestapeld' worden, zodat het niet zou wegspoelen. Acht man zijn daar de hele morgen mee bezig geweest, terwijl de anderen de 15 andere bomen onder handen namen!

Het hout werd gedeeltelijk klaargelegd voor knapzakken en om op te stoken. Voor Brabants Landschap werden nieuwe houtrillen gemaakt. Enkele bomen stonden er erg

slecht bij, wellicht door de Wilgenhoutrups of door de Watermerkziekte. In de dikke boom zat waarschijnlijk Honingzwam! Een zaak om in de gaten te blijven houden.

Waar kun je 'hun' knotwerk bewonderen? Aan de Kapelweg, aan de Roond vlakbij het spoor, twee keer aan de Nergena, op de Korte Heide, Geelders 2 en 4, langs de Schijndelsedijk, en op Luissel bij de Heesemanshoeve.

In totaal

In totaal is er dus bijna 800 manuren gewerkt ! Dat is dus exclusief het voorbereidende werk, dat niet alleen in de maanden september en oktober veel tijd in beslag neemt. De data moeten worden bepaald, de knotadressen op papier uitgekozen en bezocht, de afspraken met de eigenaren gemaakt, het gereedschap geslepen, benzine en olie gehaald, het rijden met de gereedschapskar en de financiële aspecten moeten worden geregeld. En tijdens het werkseizoen moeten we kort tevoren de afspraken nog eens bevestigen, vijf maal moesten we kort tevoren de te zagen bomen merken met touwtjes volgens ons eigen systeem: Blauw = blijven, Wit = weg/knotten, Oranje = omzagen. En de vrijwilligers moeten per keer gemaild of gebeld worden hoe, waar en wat, er moet aandacht gegeven worden aan de zieken enz.. Al met al een heel geregeld, zowel op de dagen zelf als ervoor en erna. Maar gelukkig doen we het met elkaar Frans, Aad, José en Ad, en alle andere vrijwillige knotters.

De andere activiteiten

Bladerend door agenda's en lijsten zie ik dat er dit jaar, naast het directe uitvoerende werk door de hele groep, ook erg veel werk is gaan zitten in de voorbereiding en uitvoering van de vele ad hoc dingen die er gaandeweg het seizoen bijkwamen en waarvoor vrijwel nooit tevergeefs een extra beroep op onze vrijwilligers werd gedaan.

Stapelen was zo'n project. Naast de drie planvormende bijeenkomsten

en de rondgangen met diverse betrokkenen is er op 9 december en 24 maart een knotters-groepje van acht mensen aan de slag geweest om de omvorming van de bewonerstuin op gang te helpen. Van het gezaagde hout werden houtrillen gemaakt als schuilplek voor allerlei vogels, insecten en zoogdieren.

Het enthousiasme werkte aanstekelijk op de bewoners. In de toekomst wordt nogmaals hulp gevraagd voor het natuurlijk verwerken van het groot hout tot banken, wandjes, insectenhotels en houtschijven.

Ook het boomgaardje naast het gemeentehuis had onze aandacht, zowel in discussies en in gemeenteraads-vergaderingen als in actiebereidheid. Eendjes werden mee te water gelaten op 19 februari, Vergeetmenietjes geplant, Wilgen opgeknipt en hekken versierd met klimopgroen op 17 maart.

Drie knotters hebben zich op 3 en 10 maart tijdens een regionaal opgezette cursus in de grondbeginselen van het fruitboomsnoeien verdiept om die kennis later weer in de praktijk te brengen. Wie weet daar... in het boomgaardje!

Ook voor de Vlechtheggen was er respons vanuit de knotploegen. De nieuw gestarte Vlecht-heggen werkgroep heeft vorm en inhoud gekregen. Zie bij de Vlechtheggen werkgroep.

Ook wat betreft het water waren enkelen van ons present. Op 9 oktober bij de fietstocht langs de Dommel door het Waterschap, op 10 december bij de officiële overdracht van de poelen-spullen, op 18 maart bij het plaatsen van de paddenschermen, op 4 april bij een poelenadoptie, op 4 mei bij het inplanten van tien Knotwilg-staken en op 11 april bij het weer weghalen van vijf daarvan!

Verder werden er in de zomerperiode (meer dan 100) planten geïnventariseerd aan de Dommeloever langs de wijk Oost naar aanleiding van berichten in de pers, dat er 'niets stond dan brandnetels en riet' en werden er zaden en planten verzameld van oever- en waterplanten om de biodiversiteit langs de waterkanten van Dommel en poelen te vergroten.

Ook de Kinderboerderij kent onze actieve knotters niet alleen als weekend-vrijwilliger en vergaderzaal-huurder. Op 7 maart werden er door drie leden een tiental gekregen nestkastjes opgehangen en op 23 maart armen vol takken van Krulwilgen 'geleverd' voor de Paas-activiteiten van de Kinderboerderij en ook knot-takken worden soms meegebracht als ruwvoer of bonenstaak.

Er is in enkele vergaderingen meegedacht over de plannen voor een biodiversiteitstuin op het grasveld voor de Kinderboerderij, waar helaas de omwonenden niets voor voelden. En op 21 juni startte de Vogelwerkgroep (met veel knotters!) de Zwaluwenwandeling vanaf de stallen van de Kinderboerderij.

Zo zie je maar... een contactuele groep met uitstraling naar allerlei kanten! De vrijwilligersgroepen lopen regelmatig door elkaar.

En dan waren er nog de vergaderingen en gezamenlijke bijeenkomsten:

- de seizoensopening van de WNLB op 10 september
- de opening van het seizoen voor Brabantse knotploegen in Nuenen, waar we op 17 september met twee man naar toe gingen.
- de jaarvergadering van de WNLB waar velen van ons aanwezig waren
- de Knotgroep vergadering van 27 oktober.
- het Coördinatoren overleg van 21 december en 26 juni
- de Nieuwjaars receptie van de Gemeente op 6 januari

Kortom... onze agenda's stroomden over van de WNLB-activiteiten.

Paddenstoelenwerkgroep

Cor Kievit

We gaan al weer voor het vierde jaar op pad en de leden van de Paddenstoelen werkgroep gaan steeds meer paddenstoelen herkennen. Jammer dat er niet meer belangstelling is voor dit mooie natuurverschijnsel.

We zijn afgelopen jaar weer, voor zover mogelijk, elke donderdagmiddag op pad gegaan in meerdere natuurgebieden. Maar in ieder geval in Sparrenrijk, want daar inventariseren we ieder jaar en maken er een verslag van.

In de andere gebieden, en dat zijn er veel rondom Boxtel, hebben we de paddenstoelen ook bekeken onder andere in de Geelders, Velder, Heerenbeek, Kampina /Banisveld.

Het hele jaar door staan er wel paddenstoelen, maar vanaf eind juli tot november (als het vriest, is het over) kunnen we ons hart ophalen, want dan staan er de meeste. Ook werd enkele malen via het computer beeldscherm gekeken hoe de paddenstoelen ontstaan en wat voor soorten er zijn.

De paddenstoelen die door ons werden gevonden, zijn zeker niet allemaal zeldzaam of weinig voorkomend, maar enkele Rode lijst soorten en een paar andere soorten zullen we hier met een foto laten zien.

Het komende jaar zullen we weer met goede moed beginnen en zo proberen onze kennis weer te vergroten. We zullen meerdere gebieden rondom Boxtel bezoeken, maar we willen ook naar een klei gebied gaan, waar we weer andere soorten aan kunnen treffen.

Iedereen is van harte welkom bij de Paddenstoelen werkgroep.

Heksenboter - *Fuligo septica*
Is een myxomyceet (Slijmzwam) die op rottende hout voorkomt. Vroeger werd hij als Paddenstoel gezien, maar nu als een aparte groep.

Houtknoopje - *Cudoniella acicularis*
Kleine Paddenstoel 5-10 mm, komt voor op stronken van vooral eiken.

Elzenvlag

Is een Schimmel die op de elzenproppen zit en er als een soort vlag uit komt.

Wit viltkogeltje – Leucoscypha leucotricha (R.L.)

Is 5-10 mm groot en komt voor op natte plaatsen waar rotte wortels van loofbomen staan.

Adonismycena - Mycena adonis.(R.L.)

Is 8-15 mm groot en komt voor in vochtige schrale Graslanden.

Kroonroest op brandnetel

Behoort tot de Roesten en wordt in de tuinbouw en fruitteelt niet gewaardeerd (veroorzaakt soms grote schade).

Kroonroest
(uitvergroting 20 x).

Inktviszwam - Clathrus archeri

Is een Stinkzwam. Komt voor in loof en naaldbossen. Komt oorspronkelijk uit Australie.

Poelenwerkgroep

Marie José Meertens

De twee belangrijkste activiteiten van de Poelen werkgroep waren ook dit jaar het poelen adoptie-project voor Boxtelse basisscholen (in samenwerking met Waterschap De Dommel en de Gemeente Boxtel) en de overzet van amfibieën tijdens de voorjaarstrek. Daarnaast volgt de werkgroep gedurende het hele jaar de ontwikkeling van de poelen die in het kader van het plan Dommel door Boxtel zijn gegraven. Hierover wordt gerapporteerd aan het Waterschap.

Poelen adoptie-project

In respectievelijk november en januari hielpen de kinderen van Molenwijkschool en Amaliaschool met klein onderhoud aan de door hun school geadopteerde poel. Samen met leerkrachten, ouders en WNLB-ers werd opgeruimd, gezaagd en gesjouwd met snoeihout. Bij de poel aan de Achterberghstraat zaaiden de kinderen ook inheemse soorten oeverplanten.

In het voorjaar adopteerde Basischool De Vorsenpoel een aantal poeltjes langs de Dommel in Boxtel-oost. Loco-watergraaf Tiny Arts droeg de poeltjes over aan de kinderen. De Angelaschool adopteerde de poel bij het Smalwater, op de Corpus. Hier was het wethouder Peter van de Wiel die de kinderen toesprak en hun de poel in bruikleen gaf. Op beide scholen verzorgde ecooloog Judith Coenen van het Waterschap een gastles over water en het leven in en rond de poel. Gewapend met de nodige kennis en nog groter enthousiasme gingen vijf klassen van bovengenoemde scholen samen met even enthousiaste WNLB-ers aan de slag met schepnet en emmer, zoekkaart en loeppotje om persoonlijk kennis te maken met kikkervisjes, rugzwemmers en andere bewoners van hun "eigen" poel.

Poelen werkgroep-lid Elise van Kessel, leerkracht van de Molenwijkschool en coördinator van het Natuur- en Milieu-educatienetwerk Agathos, presenteerde samen met Marie José Meertens het poelen adoptie-project aan een groep leerkrachten van basisscholen uit de regio Den Bosch.

Begin juni maakte de poel van de Molenwijkschool deel uit van een opknapdag van de school. Samen met enkele WNLB-ers werkte een groep kinderen stevig aan het verwijderen van ongewenste opslag van wilgjes.

Amfibieënoverzet

Het overzetseizoen kende dit jaar een feestelijke opening. In het bezoekerscentrum van De Kleine Aarde droegen wethouder Peter van de Wiel en beleidsmedewerker Henk Heling van de Gemeente Boxtel een grote partij nieuw materiaal over aan WNLB en de Liempdse natuurwerkgroep. Voor WNLB betekende dit dat er gewerkt kon worden aan de problemen op de Molenwijkseweg, waar eerder veel dieren slachtoffer werden van het verkeer.

Dit voorjaar verzorgde WNLB al weer voor de derde keer de overzet van amfibieën tijdens de trek naar hun voortplantingswater. Op twee locaties op de Kempseweg en op een groot deel van de Molenwijkseweg werden schermen geplaatst en emmers ingegraven. Ongeveer 35 personen klaarden samen de klus. Opzetten, overzetten, afbreken en opruimen, het liep fantastisch. Zelfs voor het werk op de zondag van de menwedstrijd op en rond het terrein van de manege waren er veel vrijwilligers, ook van de kant van de menvereniging "Aangespannen ontspanning". Natuurmonumenten en Gemeente Boxtel stelden mensen beschikbaar. Op de Molenwijkseweg was er soms extra hulp. Een groep van de scouting hielp met veel enthousiasme op een zaterdagochtend padden en kikkers overzetten. Een andere weekend bracht overzetter én leerkracht Elise van Kessel haar Salamandergroep van de Molenwijkschool mee om de dieren op weg te helpen. De kinderen genoten. Vooral de amplexen lokten reacties uit!

Het aantal overgezette dieren dit jaar :

Molenwijkseweg:

592 padden, 328 kikkers, 9 salamanders

Kempseweg:

278 padden, 47 kikkers, 3 salamanders

Helaas zijn er toch nog al wat slachtoffers gevallen. Ongeveer 100 dieren haalden de overzijde niet in de buurt van de overzetlocaties. Het materiaal van de Kempseweg is tot volgend voorjaar opgeslagen bij Natuurmonumenten en de enorme hoeveelheid nieuwe schermen in Best bij Hollandia Groengroep.

Vogelwerkgroep

Frans Maas

Inleiding

Het voorbije vogeljaar heeft ons weer heel veel opgeleverd. Hoogtepunten op het gebied van waarnemingen en vogelervaringen, maar ook dieptepunten zoals het vinden van dode Bosuilen en Ransuilen en in de korte maar heftige winterperiode een dode IJsvogel, bevroren op de sneeuw. Een dode IJsvogel is ook gevonden ter hoogte van de bushalte nabij de Koppelloop. Die IJsvogel is de Koppelloop gevolgd, bij

de Bosscheweg even de lucht in, heeft hij het glazen bushokje niet opgemerkt en is er tegenaan gevlogen. Misschien is verplaatsing of het beplakken van het glas een oplossing voor de toekomst.

De vogelbeleving bij de inwoners van Boxtel is erg hoog. Wat te denken van een gelukkige bezitter van een Steenuilenkast met jongen die bijna zijn hele keuken sloopt om een ouder Steenuil, die via de afvoerpijp in de afzuigkap terecht is gekomen, te redden van een wisse dood. Daardoor komen vier jonge Steenuilen tot volle wasdom. Dat is nou eens vogelliefde! Als we er een prijs voor hadden zou hij misschien wel de gouden braakbal verdienen. Misschien moeten we die toch maar eens instellen.

Ook de zorg en aandacht die een eigenaar van een Kerkuilen kast besteed heeft aan het redden van een broedsel van vijf jonge Kerkuilen. Van die vijf jongen zijn er in een periode van voedselschaarste twee gestorven maar gelukkig hebben drie het gered. Ook de discussie die dan gevoerd wordt tussen vogelaars onderling over wel of niet bijvoeren met eendags-kuikens om te redden wat er te redden valt of gewoon de natuur zijn gang laten gaan en mogelijk de jongen laten overlijden.

Of de schoonmaak van een paardenstal die ieder jaar weer moet worden uitgevoerd omdat hele ijverige Boerenzwaluwen in de stal meer dan 20 nesten hebben gebouwd waarin heel veel jonge Boerenzwaluwen zijn grootgebracht. Maar deze vogels verblijven overdag en vooral 's nachts in de stal en je hoeft niet zo heel veel fantasie te hebben om te bedenken wat die met zijn allen bevuilen. En dat moet op het einde van het broedseizoen allemaal wel weer geschoond worden zodat de Boerenzwaluwen in het voorjaar weer volop aan de gang kunnen.

Ook zijn er zaken te melden die minder positief waren. Het besluit van de Gemeente om geen verdere actie in te zetten op het project Stadsvogels is teleurstellend. Aan dit project is door onze Vogelwerkgroep veel tijd besteed. Ook de manier waarop de

gemeente omgaat met de bloem- en kruidenrijke akkerranden is niet altijd even duidelijk. Positief was wel de bekostiging door de Gemeente van een nieuwe digiscoop voor onze Vogelwerkgroep.

2012 Het jaar van de Klapekster en Grauwe klauwier

Klauwieren behoren tot de soort van de kleinste roofvogels. De slachtoffers zijn meestal insecten en een enkele keer behoren kleine zangvogels tot de prooien. Wat betreft de Klapekster wisten we wel dat het in ons gebied niet tot een broedgeval zou komen. In ons land is de Klapekster als broedvogel uitgestorven. In de wintermaanden komen de Klapeksters uit de noordelijke streken hier overwinteren. Op de Kampina en aan de rand van de Geelders zijn afgelopen winter Klapeksters waargenomen.

De Grauwe klauwier is sinds twee jaar weer een broedvogel van ons gebied. In 2010 was de Grauwe klauwier de ambassadeurssoort van onze gemeente. Het is toen al meteen tot een geslaagd broedgeval in onze omgeving gekomen. Het enthousiasme en daarmee ook de belangstelling was ongekend hoog. Van heinde en verre kwamen vooral fotografen naar het gebied. In 2011 was er sprake van een zelfde belangstelling, hetgeen niet bij gedragen heeft aan een geslaagd broedgeval.

En eigenlijk had dat in het jaar 2012 wel moeten gebeuren. Maar helaas geen succesvol broedgeval van deze bijzonder mooie vogel. Wel hebben we waarnemingen van een of meerdere mannetjes. Ondanks de intensieve zang en andere baltsactiviteiten is er geen vrouwtje op af gekomen. De omstandigheden waren te slecht. Koude en nattigheid zijn voor deze kritische vogel niet te overwinnen.

Speciaal in dit jaar zijn we met onze Vogelwerkgroep ook een paar keer op pad gegaan om te gaan kijken in andere gebieden waar de Grauwe klauwier kunnen voorkomen. We hebben ons vooral gericht op locaties die enigszins vergelijkbaar zijn met de omgeving waar de Grauwe klauwier in 2010 in Boxtel tot broeden kwam. We kwamen uit in gebieden als de Maai, Mortelen en Geelders. We hebben op een paar plaatsen alleen sporen in de vorm van een aan de prikkeldraad gespieste mestkever gevonden. De kever leefde nog maar geen spoor van de grauwe klauwier. Voor ons het bewijs dat hij er naar alle waarschijnlijkheid wel geweest is.

Vogelbescherming Nederland en Sovon hebben de week van 12 tot en met 18 mei uitgeroepen tot Nationale Vogelweek. Aan vogelwerkgroepen is gevraagd om activiteiten te organiseren waaraan belangstellende burgers kunnen deelnemen. In totaal hebben zich circa 130 groepen gemeld. De variatie in activiteit was erg groot. Van lezing tot excursie op allerlei gebieden.

Onze Vogelwerkgroep heeft zich ook aangemeld met als activiteit: "Op zoek naar het geschikte biotoop voor de Grauwe klauwier". Op 15 mei zijn een achttal mensen op pad gegaan voor een wandeling door het gebied De Maai. De start was erg regenachtig. Gelukkig kon onder de veranda van het Groene Woud de theorie over de Grauwe klauwier worden verteld, om daarna droog het gebied in te gaan. Het zou natuurlijk prachtig geweest zijn als we een Grauwe klauwier hadden gezien. Een mannetje op trek b.v.. Bepaalde delen van het gebied de Maai zijn uitermate geschikt voor deze kritische vogel die algemeen wordt gezien als ambassadeur van natuurherstel. Het

werd, ondanks de natte start, een prachtige avond met heel veel vogelwaarnemingen. De evaluatie bij het Groene Woud was daarna ook zeer geslaagd.

Inventarisaties

We zijn de afgelopen inventarisatie-periode op een andere manier te werk gegaan. In het verleden gingen we 12 keer op pad in hetzelfde gebied. Nu zijn we in zes verschillende gebieden twee keer per gebied op pad te gaan om te horen en te zien wat we allemaal aantreffen. We hebben gebieden uitgezocht in de directe omgeving van Boxtel. Onderstaand een impressie.

Sparrenrijk

Op 17 maart is het gebied geïnventariseerd via het noteren van alle soorten op een plattegrond. In totaal zijn er 25 soorten genoteerd op 233 verschillende plaatsen. De Roodborst was de meest voorkomende met 33 waarnemingen. De Winterkoning werd 28 keer geteld en de Merel 19 keer.

Op 9 mei is Sparrenrijk voor de tweede keer geïnventariseerd. We hebben toen alleen de zomervogels en een aantal andere meer bijzondere soorten in kaart gebracht. De vogels uit de top drie van 17 maart en ook andere meer gangbare soorten zijn niet geteld. Dit keer stond de Zwartkop met 19 waarnemingen op 1 gevolgd door de Tjiftjaf met 16 waarnemingen op 2 en de Zanglijster met 8 waarnemingen op 3.

Geelders

Hiervoor zijn we op 4 april op pad gegaan. Hier zijn alle vogels die gehoord en/of gezien zijn genoteerd. Dat leverde in totaal 34 soorten met als bijzonderheden o.a. Kleine bonte specht en Houtsnip. De zomervogels waren toen nog niet aanwezig.

Kleine Aa (vanaf Kempseweg tot aan spoorlijn)

14 april is dit gebied bezocht. In totaal 51 soorten. De waarneming van zes Beflijsers maakte deze ronde heel bijzonder. Het waren vogels die in het gebied overnacht hebben en de dag erna weer verder getrokken zijn naar het noorden om te broeden. Tijdens deze ronde ook waarnemingen van o.a. Gekraagde roodstaart, Krakeend, Witgatje, en de Grote gele kwikstaart.

Balsfoort/Winkelsven

Tijdens deze inventarisatie was duidelijk merkbaar dat de zomervogels in groten getale aanwezig zijn. Op 17 maart werden in Sparrenrijk slechts 25 soorten waargenomen. Maar op 12 mei werden in dit gebied 58 soorten geteld. Een groot aantal, maar dat heb je in deze tijd van het jaar als bijna alle zomergasten weer terug zijn. Er waren bijzondere waarnemingen van o.a. Bruine kiekendief, Wielewaal, Boomvalk, en Sprinkhaanzanger. Een mooie zonnige, doch (zeker om 05.30 uur) koude ochtend. Gelukkig hadden de vogels daar geen last van.

We hebben de nieuwe manier van inventariseren nog niet echt geëvalueerd. De variatie in gebieden en daaraan gekoppeld de vogelrijkdom maakt het wel interessant om op deze manier te werken. Er is in ieder geval meer variatie in gebied en daarmee ook in vogels. De uitwerking van de diverse inventarisaties moet nog plaatsvinden.

De uilen

Uilen blijven ons steeds weer verbazen en verrassen. Gelukkig hebben we in 2012 weer geslaagde broedgevallen van nagenoeg alle uilensoorten. Vooral de terugkeer van de Kerkuil op Boxtels grondgebied biedt weer perspectief voor de toekomst.

Drie geslaagde broedgevallen dat weten we zeker. Het aantal uitgevlogen jongen (*rechts*) is minimaal te stellen op zeven. Er zijn er in de kast ook drie gestorven.

In een kast op een nieuwe locatie lag een dode Kerkuil. Maar die lag er al wat langer aan het skelet te zien. In vergelijking met de twee voorgaande jaren een hele positieve ontwikkeling. In vergelijking met het aantal geregistreerde broedgevallen in Liempde (zes broedgevallen met 23 jongen) is het nog niet zoveel.

Van de Bosuil hebben we alleen maar een dood exemplaar gevonden. In eerste instantie is onderzoek ingesteld naar de doodsoorzaak, dit om te weten te komen of er mogelijk sprake is van vergiftiging. Uit een eerste analyse was daarover niets met zekerheid te zeggen. We zijn maar uitgegaan van een natuurlijke doodsoorzaak. Dat was ook aan de hand met de jonge Ransuil gevonden onder een nest. Deze vogel was zo mager dat duidelijk sprake was van ondervoeding. Verongelukte ouder(s) is mogelijk een oorzaak. Voedselgebrek zou ook kunnen.

Aan de Steenuil (*rechts*) is veel tijd besteed. Allereerst hebben we in het najaar van 2011 de kasten schoongemaakt. In het vroege voorjaar hebben we op een aantal avonden de Boxtelse buitengebieden doorkruist luisterend naar de

karakteristieke keffende geluiden die kenmerkend zijn voor de aanwezigheid van Steenuilen.

Daarvan uitgaande zouden er ongeveer tien territoria van de Steenuil moeten zijn. In de zomer hebben we die locaties bezocht en hebben we de kasten gecontroleerd op de aanwezigheid van jonge Steenuilen. Dat heeft, verspreid over Boxtel geresulteerd in de waarneming van vier Steenuil locaties met totaal 12 jongen.

Het verschil in de geluiden die we gehoord hebben en de waarneming van jonge Steenuilen in de kast kan mogelijk verklaard worden door de aanwezigheid van zogenaamde vrije broedgevallen. Dus Steenuilen in een natuurlijke nestgelegenheid. Dat weten we niet.

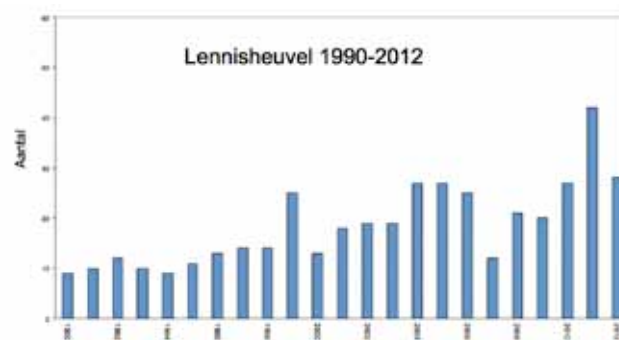
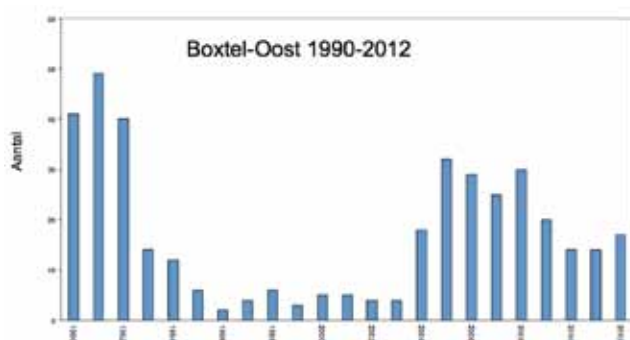
De zwaluwen

De Gierzwaluw, de stadsvogel bij uitstek, heeft dit jaar in de wijk Oost voor het eerst in een kunstnest gebroed. In totaal drie bezette kasten maar nog veel meer natuurlijke broedgevallen. Er staan er nog heel

veel leeg dus we kunnen er nog veel huisvesten.

De Huiszwaluw heeft ook in 2012 slechts op een tweetal plaatsen in Boxtel gebroed namelijk in de wijk Oost en in Lennisheuvel. Er is wat betreft de nestgelegenheid een heel groot verschil tussen beide locaties. In Oost hangen kunstnesten waarvan er dit jaar 17 bezet zijn. Dat zijn er vier meer dan in 2011.

In Lennisheuvel is het record aantal nesten van vorig jaar, 42 nesten, niet gehaald. Het aantal nesten dit jaar was 28. Eigenlijk het normale aantal zoals we dat in Lennisheuvel gewend zijn. Onderstaande grafieken geven de aantallen Huiszwaluwen weer die in de periode 1990-2012 zijn geteld in Boxtel-Oost en in Lennisheuvel. In andere delen van Boxtel zijn ook afgelopen zomer wederom geen broedende Huiszwaluwen waargenomen.

De Boerenzwaluw hebben we dit jaar niet geïnventariseerd. We hebben dat in 2011 gedaan in het kader van het jaar van de Boerenzwaluw. Wellicht dat we in 2015 wederom een telling doen om de gegevens te vergelijken.

Tijdens de broedperiode hebben we in de wijk Oost voor belangstellende burgers een zwaluwenwandeling georganiseerd. Vanaf de kinderboerderij, waar wederom een koppeltje Boerenzwaluwen zat te broeden, zijn we naar de componistenbuurt gegaan waar de Huiszwaluwen in kolonie broeden. Ook waren we getuigen van het aan- en afvliegen van Gierzwaluwen. Een mooie avond.

De Oeverzwaluw is dit jaar op Boxtels gebied niet tot broeden gekomen. Oorzaak nog niet bekend.

Plaatsing en controle nestkasten

Ook in het afgelopen seizoen zijn er, vooral voor de uilen weer nestkasten bijgeplaatst. Op dit moment zijn voor de volgende vogelsoorten nestkasten geplaatst:

Soort	Nieuw in 2012	Totaal	Bezet in 2012
Huiszwaluw	0	48	14
Gierzwaluw	0	20	3
Stenuil	5	65	4
Kerkuil	5	35	3
Grote gele kwikstaart	0	3	0
Torenvalk	1	1	0

De nestkasten van Steenuil en Kerkuil worden in het najaar schoongemaakt.

Diversen

Onderstaand in het kort een overzicht van andere activiteiten van onze Vogelwerkgroep. Zo maar een greep.

Excursies

In de herfst/wintermaanden zijn we minimaal een keer per maand op pad gegaan voor een excursie of zoektocht naar een bijzondere soort.

De excursie naar de Starrevaart was een absoluut hoogtepunt. Een prachtig gebied en een geweldige rijkdom aan vogels. Dank zij de lokale gidsen ook hele gerichte informatie over de vele steltlopers die er voor komen.

Schoolactiviteiten

Ook dit jaar hebben diverse scholen van het basisonderwijs weer een beroep gedaan op leden van onze Vogelwerkgroep voor de begeleiding van excursies en andere activiteiten gericht op kennisverbreding van het vogelleven. Voor het uitpluizen van braakballen is altijd veel belangstelling.

Kruidenrijke akkerranden

Voor de regelmatige inventarisaties hebben we de digiscoop gebruikt. Mooie waarnemingen waarvan een aantal specifieke soorten die als kenmerkend voor dergelijke gebieden kunnen worden aangemerkt. De Patrijs is daarvan een goed voorbeeld. Ook hebben we een ochtend gewijd speciaal aan de Wespendif. Deze redelijk zeldzame soort komt in onze omgeving in beperkte mate voor. Verwarring met de Buizerd is zeer wel mogelijk. Er zijn op details wel kleine verschillen maar de absolute zekerheid heb je pas op het moment als de Wespendif begint te 'vlinderen'. Dan klapt hij al vliegend de vleugels boven zijn lichaam tegen elkaar. Het is eigenlijk een beetje de Epke Zonderland van de vogels. Een unieke Wespendif beweging. En dat hadden wij op die mooie ochtend op Velderen!

Stadsvogels

Het was een bijzondere ervaring om voor WNLB publiek en andere belangstellenden de presentatie over Stadsvogels te verzorgen. Een product van onze Vogelwerkgroep waarop we best wel trots zijn. Het is nog steeds heel erg jammer dat de doelgroep waarvoor de presentatie is gemaakt nog steeds niet is bereikt. Wie weet brengt het nieuwe seizoen nieuwe kansen.

Bijzondere waarnemingen

Het is verheugend te constateren dat de IJsvogel, ondanks de eerdergenoemde sterfgevallen, afgelopen zomer weer in Boxtel heeft gebroed. Ondanks de korte maar heftige koude periode van begin februari is er sprake van minimaal een broedgeval op Boxtels gebied. Gelukkig: er is nog hoop. Dat geldt ook voor de Patrijs, Geelgors en voor de Veldleeuwerik. Allemaal akkervogels die het zwaar te verduren hebben. Incidenteel zijn er nog mooie waarnemingen geweest van overtrekkende Kraanvogels, Cetti's zanger en de Middelste bonte specht om er maar een paar te noemen.

Bijzondere activiteit

We zijn ook betrokken geweest bij een activiteit voor een groep van natuurliefhebbers uit Engeland, Polen en Baltische staten. In het Engels hebben leden van onze Vogelwerkgroep geprobeerd deze mensen wat te vertellen over de vogels op de Kampina. Zie de bijdrage van de Publiciteitsgroep.

Tot slot

Aan het einde van het seizoen is het ook goed om vooruit te kijken. De toekomst ziet er enigszins somber uit. Vanuit Rijk en Provincie is niet veel te verwachten. Instanties als Brabants Landschap, Natuurmonumenten en Waterschap de Dommel kunnen belangrijke bijdragen leveren aan de verbetering van de natuur en het vogellandschap in het bijzonder in de directe omgeving. We zullen creatief moeten zijn en samenwerken met de Natuur- en Vogelwerkgroepen in onze omgeving om die partijen te benaderen. Ook de Gemeente is een belangrijke partner. We hopen dat het komende jaar op een betere manier wordt omgegaan met de akkerranden. In het afgelopen jaar hebben we daar hele slechte ervaringen mee opgedaan.

We hebben ideeën over een aangepast gebruik van gronden van deze instanties. Zo zouden bijvoorbeeld de akkers van natuurmonumenten op de Roond met een bloemenkruidrijke mengsels kunnen worden ingezaaid zodat de Patrijs, de vogel van het jaar 2013, maar ook de Geelgors en Veldleeuwerik meer mogelijkheden hebben. De Gemeente zou dan voor het zaad moeten zorgen. Op dit moment zijn we daarover met de betrokken partijen in overleg.

Aangepast beheer van de openbare ruimte kan bijdragen aan instandhouding en verbetering van het biotoop voor vogels. Het aangepast maaien van de sloot langs de Lange Loop ter hoogte van de Texaco tankstation levert elk jaar weer een paar broedgevallen van de Kleine karekiet op. We willen in gezamenlijk overleg met deze instanties proberen het biotoop voor de kwetsbare soorten te verbeteren. En daaraan willen we ook in de toekomst graag een bijdrage blijven leveren.

In ons volgend jaarverslag leest u hoe het ons is vergaan met deze plannen. In de tussentijd houden wij u via de Sprokkels op de hoogte.

Patrijzen foto Cor Fikkert

Kleine karekiet foto National Geographic

Vlechtheggen werkgroep

Frank de Bont

In het Jaarverslag van 2010/2011 komt u ons nog niet tegen, maar inmiddels is er een nieuwe werkgroep Vlechtheggen actief binnen de WNLB. Een nieuwe loot aan de WNLB-stam is dan wel een erg voor de hand liggende beeldspraak!

Eerst maar eens wat algemene informatie over vlechtheggen. De geschiedenis van de vlechtheg is indrukwekkend. In zijn oorlogsdagboek “De Bello Gallico” verbaasde Julius Ceasar zich al over vlechtheggen in de lage landen aan de delta van Maas, Rijn en Schelde. Het was 50 jaar voor Chr. dat hij schreef: “Ze hakken dus jonge boompjes om – echter zonder ze geheel door te hakken – buigen ze en vervlechten de in de breedte groeiende takken. Voegen daar doorn- en braamstruiken tussen en zijn zo in staat deze omheiningen tot een verschansing als een muur te vormen, zodat men er niet alleen niet door kan dringen, maar er zelfs niet doorheen kan kijken”. Ongetwijfeld had hij daar met zijn cohortes en legioenen veel last van.

Na de 1e Wereldoorlog zijn er in Nederland maar weinig heggen gevlochten, en door de uitvinding van het prikkeldraad was het snel gedaan met aanleg en onderhoud van nieuwe vlechtheggen. Het verdwijnen van de heggen was menige boer welgevallig. Hij had geen last meer van schaduwwerking, geen wortelconcurrentie en het land kon volledig worden benut.

Voor het maken van een nieuwe vlechtheg worden dikkere takken van jonge struiken tot op 2/3 doorgesneden en horizontaal gebogen. Op de omgebogen takken groeien nieuwe scheuten.

Na vijf of zes jaar ontstaat er dan een voldoende stevige en dichte heg. Een andere techniek is de takken vlak boven de grond in te zagen of in te kappen met een hakbijl. De stomp wordt afgezaagd en de neergebogen tak zal opnieuw uitlopen met nieuwe scheuten die omhoog groeien. Deze techniek wordt leggen genoemd: men legt de heg in één richting of men legt de heg om en om afwisselend, al dan niet met steunpalen.

Heg-gevlochten-gepunt

Er is een tijdpad vastgesteld voor het project “Vlechthekken in het Groene Woud”. Dit project wordt (mede) gefinancierd door de Streekrekening Het Groene Woud en uitgevoerd onder leiding van een projectteam van de Stichting De Brabantse Boerderij / Stichting Het Roois Landschap.

Heggenleggen Cromvoirt

Over het tijdvak 2012 tot ongeveer 2018 bestaat het project uit de volgende delen:

- Cursus over vlechthekken,
- Aanplanten nieuwe heggen en/of opschonen van bestaande heggen, singels en houtwallen,
- Onderhouden van nieuw aangeplante of opgeschoonde heggen, singels en houtwallen,
- Onder begeleiding van vlechtheg-deskundigen vlechten van:
 - aangeplante nieuwe heggen,
 - opgeschoonde heggen, singels en houtwallen,
- Onderhouden van de vlechthekken.

De werkgroep heeft inmiddels al enkele cursusdata met theoretische kennis achter de rug en zal op 10 november a.s. een praktijk cursus in het Maasheggenlandschap in de omgeving van Oeffelt gaan volgen.

Daarna is er werk aan de winkel!

In het julinumnummer 2012 Landschapsbeheer van Het Brabants Landschap was te lezen “Boxtel trekt Grauwe klauwier aan”! Deze kleinste onder de roofvogels houdt van open heideterreinen als ook van kleinschalig cultuurlandschap met extensief beheerde weiden, hagen, houtwallen, poelen en natte slootkanten. Dit kleinschalige cultuurlandschap is typerend voor het buitengebied van Boxtel. Met o.a. de aanleg

van houtwallen, poelen en vlechthagen wordt niet alleen de biotoop van de Grauwe klauwier verbeterd, zo lazen wij, maar wordt ook een impuls gegeven aan de kenmerkende landschappelijke kwaliteiten van een heel gebied.

En dat is nu juist de achterliggende gedachte van de Vlechtheggen werkgroep! Het vergroten van de natuurbeleving en biodiversiteit.

Vlechtheggen zijn voor zowel flora als voor fauna belangrijke landschapselementen. Vogels kunnen er schuilen en nestelen, aan de zonzijde kunnen lichtminnende planten zich beter ontwikkelen wat weer veel nectar zoekende insecten aantrekt zoals bijen, vlinders en hommels. De ecologische- en cultuurhistorische waarde is zonder meer aangetoond.

Inmiddels zijn er al diverse vlechtheggen, in overleg met de gemeente Boxtel en Waterschap de Dommel, aangeplant zowel binnen de gemeentegrenzen van Boxtel als ook daarbuiten.

Het eerste begin is gemaakt!

Werkgroep Ruimtelijke Ordening

Nico Landwehr-Johan

Samenstelling en activiteiten van de werkgroep

De Werkgroep Ruimtelijke Ordening bestaat uit Gerard Buiks, Toine Cooijmans, Nel Dijkstra, Albert van der Horst, Nico Landwehr-Johan (voorzitter), Lex Meijdam en Ineke Puls. De Werkgroep Ruimtelijke Ordening vergadert maandelijks. Zoals gebruikelijk zijn tijdens de vergaderingen Dik Bol en Marcel van de Langenberg, als “meedenkers” van respectievelijk de Heemkundekring Boxtel en Natuurwerkgroep Liempde, ook actief betrokken. Gelet op de veelheid en omvang van de te behandelen zaken kan de Werkgroep Ruimtelijke Ordening nog steeds versterking gebruiken. Versterking van mensen die gemotiveerd zijn om beleidsstukken te lezen en / of zaken in het veld te gaan bekijken. Evenals in voorgaande jaren gaat het in de Werkgroep Ruimtelijke Ordening vooral om onderwerpen die gedurende meerdere jaren aandacht vragen. Ruimtelijke plannen zijn veelal plannen met een langdurige procedure, zaken welke in verschillende fasen (her)beoordeeld moeten worden.

In het navolgende doen wij kort verslag van de belangrijkste zaken, waar de RO-groep zich mee bezig heeft gehouden.

Albert van der Horst en Lex Meijdam zijn actief als afgevaardigden in de Werkgroep Uitvoering Bestemmingsplan Buitengebied Boxtel (WUBBB). Binnen dit overlegorgaan wordt door Gemeente, Waterschap, ZLTO en WNLB gewerkt aan afstemming van vooral buitengebied zaken. Voorafgaand aan de maandelijkse vergaderingen worden relevante agendapunten voorbesproken in de Werkgroep Ruimtelijke Ordening. De WUBBB-agenda omvat onder meer aanvragen over wijzigingen in het landschap, zoals aanbrengen van verhardingen, ophogen en afgraven van percelen, sloten graven en / of dempen, verwijderen en / of aanbrengen van beplanting etcetera. Het gaat hierbij niet alleen om aanvragen van particulieren, maar ook om (uitvoerings) plannen van bijvoorbeeld Gemeente en Waterschap.

Wij stellen vast dat de vergaderfrequentie van de WUBBB opvallend is verminderd ten opzichte van eerdere jaren. Inmiddels is de WUBBB onderwerp van studie naar nut en noodzaak van adviesorganen binnen het gemeentelijk apparaat

Vinger aan de pols

Het Bestemmingsplan Centrum is een belangrijk plan voor de natuur langs de Dommel door het centrum. De stedelijke druk is hier hoog, de kunst is om de natuurwaarde, maar ook de unieke groene belevingswaarde te behouden en te versterken. De WNLB is blij dat de Gemeente in dit bestemmingsplan het behoud van deze waarden hoog in het vaandel heeft gezet. Daardoor is er op sommige plekken zelfs nieuwe ruimte voor de natuur gecreëerd. Wel is de werkgroep bezorgd over een consequente houding

van de Gemeente over de feitelijke invulling van zaken die het bestemmingsplan Centrum aangaan. De werkgroep is alert op nieuwe ontwikkelingen en heeft haar stem laten horen bij voorgenomen bouwplannen die een directe bedreiging vormen voor het openhouden van de Dommeloever en Smalwater. Ook in het verslagjaar heeft de werkgroep met initiatiefnemers van bouwplannen constructief contact gehad. Een en ander heeft mede geleid tot het bijstellen van een aantal plannen. De WNLB zal nauwgezet blijven volgen of het waardevolle plan voor de Dommel door Boxtel zorgvuldig wordt nageleefd.

De werkgroep heeft een aantal verzoeken om handhaving bij de Gemeente ingediend vanwege activiteiten in strijd met het bestemmingsplan. Sommige hebben direct geleid tot ingrijpen door de Gemeente, andere zijn nog in behandeling. Verschillende door de WNLB ingebrachte zienswijzen hebben geleid tot (gedeeltelijke) aanpassing van bouwplannen / omgevingsvergunningen.

Parkeerbeleid Centrum

Door leden van de WNLB zijn pro-actief inspanningen geleverd voor informatievoorziening in verband met parkeerbeleid Centrum, meer in het bijzonder ter plekke van boomgaardje, vijver en pastorietaan (rechts). De WNLB kiest ervoor om een positieve gesprekspartner te blijven voor de Gemeente en zal pas naar buiten treden op het moment dat er sprake is van meer concrete plannen en uitwerking en uitvoering dreigen. Inmiddels zijn de lokaties Vijver en Boomgaard al afgevallen.

Bestemmingsplan Buitengebied

In het verslagjaar is een nieuw bestemmingsplan Buitengebied vastgesteld. De WNLB is vertegenwoordigd in de klankbordgroep die betrokken is geweest bij de ontwikkeling van het bestemmingsplan. Bestudering van het ter inzage gelegde ontwerpplan heeft geleid tot het kenbaar maken van zienswijzen door de WNLB. Zij heeft dit gedaan in overleg en samen met de Natuurwerkgroep Liempde. De naar aanleiding van deze zienswijzen aangebrachte wijzigingen in het plan zijn door ons als acceptabel beoordeeld. De WNLB heeft geen bezwaar gemaakt tegen het inmiddels door de Raad vastgestelde plan.

Bouwvergunning De Donders

De rechtbank te 's-Hertogenbosch heeft het door de WNLB, de Vereniging Het Groene Hart en enkele particulieren ingestelde beroep tegen de verleende omgevingsvergunning t.b.v. het bouwen van een tuinbouwbedrijf op het akkercomplex De Donders in

de gemeente Boxtel ongegrond verklaard. Gelet op de geweldig negatieve impact van het beoogde bedrijf op de locatie De Donders hebben WNLB, Het Groene Hart en enkele particulieren tegen deze uitspraak beroep aangetekend bij de Raad van State (augustus 2012).

De Dommel door Boxtel

In dit verslagjaar zijn er, behoudens kleine aanpassingen nabij de Raaphof (Sint Lucas, *rechts*), geen bijzondere ontwikkelingen geweest bij het nader vormgeven en uitwerken van delen van het door het Waterschap gepresenteerde beekherstelproject Dommel door Boxtel. De WNLB heeft regelmatig contact met de uitvoerders van het project en is tot heden tevreden met de feitelijke uitvoering daarvan.

Infrastructuur / spoorwegen / gemeentelijke verkeersplannen

De WNLB blijft aandacht houden voor de mogelijke consequenties van het sluiten van een aantal overwegen. In het verslagjaar zijn er geen nieuwe plannen of voornemens geweest waarvoor de WNLB in actie zou moeten komen.

TALK / Concept-bestemmingsplan Ladonk-De Vorst

De werkgroep is via een klankbordgroep betrokken bij de Tracé-studie A2-Ladonk-Kapelweg (Talk).

In het verslagjaar heeft de werkgroep nadrukkelijk aangegeven zich niet te kunnen vinden in het door BenW gepresenteerde voorstel voor een nieuwe ontsluiting om Kalksheuvel heen van industrieterrein Ladonk-Kapelweg. Nut en noodzaak van een nieuwe weg en daarmee een – ongewenste – aantasting van het buitengebied zijn volgens de werkgroep onvoldoende aangetoond. De werkgroep heeft zich ten aanzien van dit onderdeel teruggetrokken uit de klankbordgroep om de handen vrij te houden voor eventuele beroepsprocedures zodra er sprake is van concrete plannen. Inmiddels heeft de WNLB bij brief van 4 juli 2012 een zienswijze ingezonden vanwege het voorlopig ontwerp verbindingsweg Ladonk Kapelweg. De WNLB heeft in een uitvoerig schrijven aangegeven dat de in het voorlopig ontwerp verbindingsweg Ladonk Kapelweg voorgestelde uitwerking ervan enerzijds strijdig is met de ambities van Rijk, Provincie en Gemeente voor het Boxtelse buitengebied in het Nationaal Landschap Het Groene Woud. En anderzijds strijdig is met de zorgplicht voor het in stand houden en versterken van het buitengebied als hoogwaardige leefomgeving voor mens en natuur. In verband met de ontwikkeling van een (nieuw) bestemmingsplan Ladonk-Vorst heeft de WNLB onder meer gepleit voor een fraai in het groen gelegen fietsverbinding Station-Kampina.

Project Kleine Aa (Smalwater-Noord)

Het in het vorig verslagjaar afgeronde project Kleine Aa is inmiddels toegankelijk voor wandelaars. Een en ander is gerealiseerd onder supervisie van het Waterschap De Dommel. Nel Dijstelbloem en Albert van der Horst zijn voor WNLB vertegenwoordigd in de betrokken klankbordgroep. Concreet gaat het om het gebied rondom de Beerze (Kleine Aa of Dommeltje), vanaf het spoor tot aan de Helbrug.

Er is sprake van het opnieuw laten meanderen van de Beerze, de vervanging van twee stuwen voor vispassages en de inrichting van het gebied voor de natuurdoeltypen conform de Ecologische Hoofdstructuur. De doelstelling Robuuste Ecologische Verbindingszone (REVZ) is helaas niet in dit project meegenomen. De WNLB is van mening dat de invulling van de Robuuste verbinding van de natuurgebieden, o.a. Het Groene Woud van belang blijft voor de verdere ontwikkeling. Door betrokken te blijven wil de werkgroep bij het vervolg van het project nadrukkelijk blijven streven naar (op termijn) de REVZ in een vollere breedte.

Toeristisch Platform

De WNLB is via de Werkgroep Ruimtelijke Ordening als agendalid betrokken bij het Toeristisch Platform van de Gemeente Boxtel. Op deze wijze houdt de werkgroep de vinger aan de pols en kan zij in voorkomende gevallen alsnog tijdig een inbreng leveren.

Tot slot

De Werkgroep Ruimtelijke Ordening probeert zo mogelijk reeds in een pril stadium betrokken te worden bij plannen en ontwikkelingen die verband houden met de natuurlijke kwaliteiten in het Boxtelse. Voorts houdt zij zeer dringend de vinger aan de pols bij de verdere planvorming en zal zij primair proberen in goed overleg haar doelen te bereiken. Soms ontkomt we er echter niet aan om de mogelijke beroeps- en rechtsmiddelen te hanteren.

Ook in het komende seizoen zal wederom aandacht besteed worden aan (grotere) gemeentelijke plannen, waar onder diverse bestemmingsplannen en aanzetten daartoe. Vooral daar waar het de belangen van Natuur en Milieu raakt.

Publiciteitsgroep

Godelise van Kessel

Onderstaande laat zien dat ook de Publiciteitsgroep van de WNLB erg actief is geweest. Toch moeten we ook concluderen dat het niet altijd mogelijk is geweest om deel te nemen aan activiteiten. De jaarlijkse Bijenmarkt en de eerste open dag van de Boomkwekerijen hebben niet kunnen genieten van onze aanwezigheid. Redenen waren resp. concurrentie van Groei en Bloei met een grote activiteit waar ook veel WNLB-ers ingeschakeld waren en het tijdstip in het jaar waarop al veel vrijwilligers genieten van vakantie of het goede weer.

Vanwege de vele werkzaamheden thuis en de veranderde werkzaamheden voor WNLB heeft ondergetekende een aantal actieve taken moeten afstoten. Per heden heeft Ineke Puls het organiseren van de lezingen weer op zich genomen. De PR is overgenomen door Ad Sleenhoff. Ondergetekende blijft coördinator van de Publiciteitsgroep die nu bestaat uit: Godelise van Kessel coördinator, Ineke Puls lezingen, Ad Sleenhoff PR, Sjaak Oerlemans webmaster en Theo Platel lay-out en vormgeving publicaties.

Ik dank de schrijvers van de verslagen die zijn opgenomen in de Sprokkels van het afgelopen seizoen.

Hier onder een overzicht van de acties in seizoen 2011-2012.

10 september 2011; Seizoensopening

Verslag in Sprokkels door Tom van der Heiden

De jaarlijkse seizoensopening is gegoten in een fietstocht via het Duits Lijntje met een rondtrekkende beweging om Schijndel heen naar de Schaapskooi in Schijndel. Daar werd de groep, ongeveer 30 personen groot, onthaald met koffie en speltcake. Deze laatste een regionale lekkernij die steeds meer bekendheid krijgt.

Aansluitend een demonstratie schapen drijven waarbij niet alleen de schapen maar ook de honden een hoofdrol speelden. Een genot om te zien hoe mens en dier kunnen samenwerken.

2 oktober 2011; Herfstfestijn

Het jaarlijkse Herfstfestijn is steeds een leuke gelegenheid om WNLB te promoten bij de Boxtelse bevolking. De persoonlijke contacten leiden nog wel eens tot nieuwe leden of nieuwe contacten.

Dit keer stond De Vrijwilliger in het spotlight. Daarom heeft voor deze

gelegenheid het bestuur zich opgeworpen om de stand te bemannen. Maar het zullen de vrijwilligers van WNLB niet zijn als zij niet tóch hun steentje hebben bijgedragen. Soms zelfs spontaan! Geweldig!

6 maart 2012; Lezing 'Stadsvogels Gemeente Boxtel'

Verslag in Sprokkels door Betsie van Leeuwen

Zo'n 50 (!) aanwezigen luisterden en keken naar een lezing verzorgd door Frans Maas over Stadsvogels. Gezien het vele water in en nabij de bebouwde kom kwamen ook veel watervogels langs. Maar binnen de definitie: "Een vogel is een Stadsvogel als hij de kerktoren kan zien" kwamen ook diverse roof- en weidevogels aan bod. De aanwezigen werd verteld over de mogelijkheden en onmogelijkheden van vogels om zich staande te houden in onze buurt. De conclusie werd getrokken dat de mens er alles aan moet doen om de huidige vogelsoorten in de buurt te houden of nieuwe vogelsoorten aan te trekken.

17 april 2012; Lezing 'Voetafdruk' Jan Juffermans

Helaas is deze lezing aan velen voorbij gegaan. Slechts een handjevol geïnteresseerden was aanwezig tijdens deze lezing. Ook ondergetekende...

Toch hebben de aanwezigen inspirerende informatie te horen gekregen van deze landelijk bekende natuur-goeroe. Maar het moge duidelijk zijn dat er wat meer gasten onthaald hadden mogen worden. En als er dan ook nog eens niets over in de Sprokkels heeft gestaan dan zijn excuses wel het minste!

23 en 25 april 2012; WNLB goes international; Floron

Verslag in Sprokkels door Lex Meijdam

Tijdens een meerdaags internationaal symposium in Moergestel waarbij veelal Engelse en Oost-Europese natuurliefhebbers aanwezig waren, hebben zes vrijwilligers van WNLB hun medewerking verleend. Frans Maas, Hen Maas en Jan Albert Hellings hebben het internationale gezelschap begeleid tijdens twee wandelingen. Ondanks de florale insteek bleken de gasten toch ook ontvankelijk voor het vliegend schoon.

Onze voorzitter a.i. Godelise van Kessel zette op een enthousiaste wijze uiteen hoe een vrijwilligersorganisatie als WNLB werkt en hoe het bij kan dragen aan het behoud van natuur- en landschapswaarden. Haar verhaal werd enthousiast aangevuld met een bijdrage van de coördinator van de Flora werkgroep Joost van Rooy. Hij vertelde over het ontstaan van de Kampina en de vegetatie die er voorkomt. Daarna heeft Joost uiteengezet hoe onze Flora werkgroep een gebied als de Kampina op een redelijk eenvoudige wijze systematisch inventariseert. De mooie foto's van de vele zeldzame plantensoorten die waargenomen kunnen worden deden de flora-experts watertanden. Lex Meijdam stond beiden bij.

Doel van de workshop was het informeren van de Oost-Europeanen hoe natuur- en landschapswaarden te beschermen met behulp van vrijwilligers en lokale bevolking. De enthousiaste stemming en de bevlogen vragen na afloop van de voordracht lieten zien dat onze handelwijze de nodige ogen heeft geopend.

27 april 2012; Decoratie Helmuth Verlangen

Verslag in Sprokkels door Ad van Gennip

Op vrijdag 27 april was Helmuth Verlangen naar het gemeentehuis gelokt waar hij onderdeel bleek te zijn van de traditionele Lintjesregen. De koningin heeft het behaagd dat Helmuth de versierselen van Lid in de Orde van Oranje Nassau kreeg opgespeld.

Initiatiefnemer was Ad van Gennip met in zijn kielzog de Sparrenrijk groep die hem deze erkenning gunt vanwege de vele jaren belangeloze inzet voor de natuur van het Sparrenrijk. Het is mede onder zijn handen veranderd van een louter sparrenbos in een gevarieerd en natuurlijk bos.

Tijdens een receptie in Café Rembrandt ontving Helmuth vele felicitaties van familie en vrienden.

Zo ook van onze voorzitter a.i. Godelise van Kessel die vooral stilstond bij de opstart van de beheergroep Sparrenrijk. Ook ontving hij hartelijke felicitaties van de Sparrenrijk groep en een ode van het nieuw opgerichte houthakkerskoor. Helmuth kreeg van WNLB een fraai boek over de Dommel. Van de Sparrenrijk groep kreeg hij een vrolijke winterse foto van Helmuth met kornuiten dansend in de sneeuw in Sparrenrijk, omlijst met Sparrenrijk-hout met als titel "Sparrenrijk Rapsodie". Een meerstemmig gezongen felicitatielied door oud leden van het Maria Reginakoor deed hem duidelijk goed. Helmuth was zeer vereerd met het lintje en genoot volop van de aandacht in Café Rembrandt.

Voor zover bekend is dit de eerste Koninklijke onderscheiding mede toegekend voor het werk binnen onze vereniging.

28 maart; Boomplantdag

Verslag in Sprokkels van Paul de Haan

De kinderen van de Hobbendonken, de Vorsenpoel en de Molenwijkschool hebben met schop en goede zin op woensdag 28 maart boompjes in de grond gezet ter hoogte van de ingang van Camping Dennenoord aan Dennendreef.

Vanuit de gemeente waren de heren Willy van de Langenberg en Peter van de Wiel aanwezig. Voor WNLB was het belangrijk dat een groot onderdeel van de aan te planten grond was voorbestemd voor een Vlechtheg. Een mooie klus voor de pas opgezette Vlechthegen werkgroep. Natuurlijk waren een aantal vrijwilligers van deze groep aanwezig om de kinderen te begeleiden bij de werkzaamheden. Het hele aangeplante grondgebied is onderdeel van de ecologische verbindingszone tussen Sparrenrijk en Kampina. Er waren zo'n tien vrijwilligers van WNLB aanwezig.

Bestuurssamenstelling van de WNLB

Bestuur

Voorzitter a.i.	Godelise van Kessel	610640
Secretaris a.i.	Marie José Meertens	073-5518620
Penningmeester	Erik Kerpel	674599
Publiciteit	Godelise van Kessel	610640
Lid	Lex Meijdam	685847

Coördinatoren

Beheergroep Dommeldal	Theo van de Heijden	683348
Beheergroep Sparrenrijk	José Poort	674740
Bomenadviescommissie	José Poort	674740
Vlechtheggen werkgroep	Frank de Bont	678406
Florawerkgroep	Joost van Rooy	683687
Knotploegen	Frans van de Sande	683117
	Aad van der Helm	677358
	Ad Sleenhoff	685546
Paddenstoelenwerkgroep	Cor Kievit	675160
Poelen werkgroep	Marie José Meertens	073-5518620
Vogelwerkgroep	Frans Maas	675221
Werkgroep Ruimtelijke Ordening	Nico Landwehr-Johan	683709
Publiciteitsgroep	Godelise van Kessel	610640

Webmaster

Sjaak Oerlemans	672906
-----------------	--------

Werkgroep Natuur- en Landschapsbeheer Boxtel

Voorzitter a.i. Godelise van Kessel
Dommeldal 58, 5282 WD Boxtel

Secretaris a.i. Marie José Meertens
Leemsteeg 4, 5294 NA Gemonde

Penningmeester Erik Kerpel
Diepenbrockstraat 15, 5283 LE Boxtel

Internet:
www.wnlb.nl
e-mail info@wnlb.nl

Voor inlichtingen en lidmaatschap (à € 12,00)
kunt u zich wenden tot de secretaris:
a.i. Marie José Meertens tel.: 073-5518620